

ЄДНІСТЬ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО НАРОДУ З УКРАЇНЦЯМИ В УМОВАХ АНЕКСІЇ КРИМУ

Будковська Софія Сергіївна,
учениця 10 класу
Броварської загальноосвітньої
школи I-III ступенів №9

Історичні події, які склалися сьогодні в Україні є актуальними не тільки для українців, а й для інших народів, які проживають в Україні тому нами вибрана тема «Єдність кримськотатарського народу з українцями в умовах анексії Криму».

Досліджуваний період – це період зміцнення міжнаціональних відносин українців і кримських татар.

Досліджуючи дану проблему вирішено такі завдання:

1. З'ясувати стан наукової розробки і джерелознавчої бази даної проблеми; окреслити основні етапи формування етнічних відносин українців і татар.

2. Проаналізувати особливості міжнаціональних відносин в радянський період; виявити роль українських переселенців до Криму в процесі соціально-економічного благоустрою краю.

3. Визначити основні здобутки міжнаціональних відносин двох народів та фактори впливу на них в період незалежності України та анексії Криму.

4. Проаналізувати зміни в державній політиці щодо кримського народу та можливості використання накопиченого досвіду в сучасних умовах.

5. Показати на прикладі татарської родини боротьбу за право на самовизначення та процес формування нової модерної кримськотатарської нації.

Виходячи з політичної ситуації, що склалася в Україні та для зміцнення міжнаціональних зв'язків пропонуємо ряд пропозицій:

- перегляд законодавства України і приведення його до світових і європейських стандартів щодо гармонізації міжетнічних відносин;

- дослідження політичних, етнічних, соціально-економічних засад функціонування етноспільнот в умовах державної незалежності України, шляхів інтегрування їх в українське суспільство;

- впровадити в закладах освіти спеціальні курси з проблем історії міжетнічних взаємовідносин в Українській державі;

- в навчальну програму внести твори і вірші кримськотатарських авторів.

Актуальність теми продиктована суспільно-політичними подіями, пов'язаними з Кримським півостровом, що привертають увагу до Криму не тільки науковців, а й широкої громадськості світу. Минуло 75 років з дня депортації кримських татар. П'ять років тому – окупація, а потім анексія Криму. Чи могло бути інакше? Чому виникла загроза територіальній цілісності України?

Чому кримськотатарський народ знову змушений залишати свою батьківщину? Можливо тому, що державне керівництво, на той час, не мало чіткої позиції, щодо головних пріоритетів, а саме: захист територіальної цілісності чи збереження життя людей. І тільки згодом, після подій на Донбасі, українське суспільство визначилось – пріоритетом є державний суверенітет і цілісність кордонів.

На Сході розпочалася війна. А в Криму – українці, кримські татари, люди інших національностей об'єдналися, щоб здолати загрози і виклики, що постали перед Україною. З кожним днем зростала довіра українців до кримських татар з огляду на позицію корінного народу, щодо неприйняття анексії. Міцніє підтримка українцями татарського народу в боротьбі за їх право на самовизначення.

Українська держава керується Конституцією України, Законом України «Про національні меншини», Декларацією прав національностей України стала на захист кримськотатарського народу.

Зокрема, Президент України Володимир Зеленський в привітанні кримських татар з Днем національного прапора зазначив, що під тиском неправомірних дій Російської Федерації, бути патріотом для кримських татар, як і для українців Криму – справжнє випробування. «Ми повністю підтримуємо кримськотатарський народ і його право на самовизначення на історичній батьківщині, адже Крим - це Україна»

«В українців був голодомор, у нас була депортація і ці трагічні події об'єднують наші народи. Ми захищали свої права і ніколи не наступали на права інших народів. Після анексії, кримські татари стали головним адвокатом України і ставлення до кримських татар в українському суспільстві змінилось», - відмітила перший заступник міністра інформполітики Еміне Джапарова на зустрічі з учнями МАН України – учасниками секції «Кримськотатарська гуманістика», які зараз живуть в окупованому Криму.

Отже, сучасна етнонаціональна політика держави потребує критичного осмислення накопиченого історичного досвіду, для того щоб в майбутньому політичні рішення спиралися на науково обґрунтований аналіз уроків минулого. Аналізуючи історичні факти, можна впевнено стверджувати про тісні зв'язки двох народів.

Першими згадками про взаємодію українців з татарами була народна творчість, яка передусім виражалась у фольклорі. В народній творчості українські етнографи і деякі історики не могли пройти повз мотиви спорідненості українців з кримськими татарами. П. Куліш теж вважав, що українці через ясир поріднилися з турками. Напевно настрої в народній творчості були теж важливим фактором в зацікавленості наукового дослідження даної проблеми. Наприклад, М. Драгоманов, а в подальшому А. Кримський в своїх працях наголошували на єдності деяких аспектів українського фольклору з турецькою творчістю. Також було виявлено запозичення деяких слів з тюркської мови в українську. Постало питання чи насправді український та тюрко-татарський світи розмовляли між собою.

Так ідея україно-татарських зв'язків збагатилася новими аргументами і почала спиратися на фундамент наукових фактів.

Через замовчування радянською владою історіографії, сьогодні ми дуже мало знаємо про взаємодію двох народів, про їх співпрацю.

Роботи радянського періоду мають істотні недоліки у зв'язку з тим, що окремі питання були закритими для дослідження. У цілому в працях вітчизняних та закордонних учених проблема відносин національних меншин на українських землях не знайшла повного відображення і тому неможливо знайти єдиної концепції щодо формування багатонаціонального складу населення України.

У дослідженнях подаються окремі ключові факти та окремі дані, які не створюють єдину взаємозв'язану систему, що приводить до численних помилок щодо історичної ролі міжнаціональної єдності різних народів, що заселяють територію нашої держави.

На сучасному етапі простежується інтерес науковців до проблеми міжнаціональних відносин українців і кримських татар. В умовах незалежності та анексії Криму. На науково-практичних конференціях, у фахових виданнях та в періодичній пресі оприлюднюються доробки істориків-науковців саме з цієї проблеми.

Зокрема дослідження вітчизняних вчених В. Сергійчука, Ю. Зінченка, С. Кульчицького, Я. Дашкевича, О. Лисенка, Г. Жирова, С. Падалка, Р. Іванченко.

Пропонована робота спрямована на дослідження цієї проблеми.

Об'єктом дослідження є етнічні спільноти українців та татар в контексті міжнаціональних відносин.

Предметом дослідження є міжнаціональні відносини кримськотатарського і українського народів в період анексії Криму.

Метою дослідження є висвітлення еволюції становлення міжнаціональних відносин кримських татар і українців у ХХ – на початку ХХІ століття.

Основні завдання дослідження:

1. З'ясувати стан наукової розробки і джерелознавчої бази даної проблеми; окреслити основні етапи формування етнічних відносин українців і татар.
2. Проаналізувати особливості міжнаціональних відносин в радянський період ; виявити роль українських переселенців до Криму в процесі соціально-економічного благоустрою краю.
3. Визначити основні здобутки міжнаціональних відносин двох народів та фактори впливу на них в період незалежності України та анексії Криму.
4. Проаналізувати зміни в державній політиці щодо кримського народу та можливості використання накопиченого досвіду в сучасних умовах.
5. Показати на прикладі татарської родини боротьбу за право на самовизначення та процес формування нової модерної кримськотатарської нації.

Об'єктивні наукові результати дослідження міжнаціональних відносин кримськотатарського та українського народів служать важливою базою виробленої державної етнополітики в розв'язанні соціально-економічних, політичних, культурних проблем.

Найважливіше сьогодні для утвердження добробуту нашої держави – це ідея національної єдності. Сьогодні, як ніколи необхідна для України наукова стратегія щодо подальшої консолідації та гармонізації національних відносин, зокрема українського та кримського народів.

Формування високого рівня міжнаціональних відносин потребує забезпечення теоретичної бази шляхом розгортання науково-дослідницької роботи.

Результатом роботи є :

- Встановлено етапи розвитку міжетнічних відносин кримських татар і українців, наведені приклади стали свідченням про поширення уявних кордонів українців на Крим та усвідомлення українцями про їх історичну спільність з татарами.
- Розкриті елементи особливості відносин українців і татар в радянській період, наголошується на тому що українці керувались високими нормами демократії та гуманізму, глибокої поваги до татар-репатріантів.
- Зроблено спроби розкрити державу політику щодо кримських татар в умовах незалежності України, та політичних подіях під час анексії Криму, акцентується увага на широкій підтримці українського народу татар у їхній боротьбі за право бути громадянами України.
- Показано процес формування нової модерної кримськотатарської нації, та боротьбу татар за право на самовизначення (на прикладі родини Д.Сейтвелівої)